

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบแบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ 1 ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ
4. รูปแบบของการวิจัย
5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มีทั้งหมด 4 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 170 คน ซึ่งจัดห้องเรียนเป็นแบบความสามารถทางการเรียนคือ สูง ปานกลาง และต่ำอยู่ในห้องเดียวกัน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/4 ของโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 จำนวนนักเรียน 41 คน โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ด้วยเหตุผลที่ว่า ประชากรได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ใช้หลักสูตรเดียวกันคือ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ทุกโรงเรียนอยู่ในศูนย์อำนวยการเครือข่ายสถานศึกษาเดียวกันดำเนินงานตามนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21 มีผลสัมฤทธิ์ตามโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงกัน เป็นห้องเรียนที่มีระดับความสามารถต่างกัน กล่าวคือมีทั้งนักเรียนที่มีความสามารถทางการเรียนอยู่ในกลุ่มเก่ง กลุ่มปานกลาง และกลุ่มอ่อนซึ่งสามารถเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรได้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 5 ชนิดประกอบด้วย

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่
  - เรื่องที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ
  - เรื่องที่ 2 มารยาทชาวพุทธ
  - เรื่องที่ 3 การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา
  - เรื่องที่ 4 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
  - เรื่องที่ 5 การจัดโต๊ะหมู่บูชา
  - เรื่องที่ 6 การกล่าวคำอาราธนาต่าง ๆ
  - เรื่องที่ 7 พระรัตนตรัย
  - เรื่องที่ 8 ชั้น 5 กรรม อบายมุข 6 สุข 2 คิหิสุข
  - เรื่องที่ 9 ไตรสิกขา กรรมฐาน 2
  - เรื่องที่ 10 หลักธรรม : ปธาน 4 โภคส 3
  - เรื่องที่ 11 มงคล : การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิตการบูชาผู้ควรบูชา
  - เรื่องที่ 12 ธรรมะกับสังคม
  - เรื่องที่ 13 ตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างทางด้านศาสนสัมพันธ์
2. แบบสอบถามทักษะทางสังคม จำนวน 50 ข้อ
3. แบบสังเกตพฤติกรรมกรการกล้าแสดงออก สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ
5. แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
  - 1.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับหลักการและวิธีการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ จากเอกสาร ตำรา ของสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศูนย์พัฒนาหนังสือกรมวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและสร้างพัฒนาแผนการเรียนรู้อย่างถูกต้อง
  - 1.2 วิเคราะห์หลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม สาระที่ 1 พระพุทธศาสนา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อคัดเลือก กำหนดเนื้อหาของบทเรียน
  - 1.3 เลือกเนื้อหาสาระ สาระที่ 1 พระพุทธศาสนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 หน้าที่ว่าพุทธและมารยาทชาวพุทธ หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา และศาสนพิธี หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 และศาสนสัมพันธ์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มาใช้ในการทดลองและแบ่งเนื้อหาออกเป็นตอนย่อย ๆ โดยกำหนดจุดประสงค์ผลการเรียนรู้ ที่คาดหวังเชิงพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลเนื้อหาในแต่ละตอนที่ใช้ในบทเรียน

ตาราง 4 หน่วยการเรียนรู้ รายวิชา พระพุทธศาสนา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ชื่อหน่วยการเรียนรู้	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)
หน้าที่ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ	ชาวพุทธทุกคนควรบำเพ็ญประโยชน์ต่อศาสนสถานของพระพุทธศาสนา ปฏิบัติตนต่อสาวกของพระพุทธ-ศาสนาและบุคคลต่าง ๆ ตามหลักพระพุทธศาสนาอย่างเหมาะสม โดยยึดถือพระจริยวัตรของพระสงฆ์สาวกเป็นแบบอย่าง	8
วันสำคัญทางศาสนาและศาสนพิธี	วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา มีความสำคัญต่อศาสนิกชนทุกคน ซึ่งชาวพุทธจะต้องกล่าวคำอาราธนาต่าง ๆ เข้าร่วมพิธีกรรมและปฏิบัติตนในศาสนพิธี และพิธีกรรมของพระพุทธศาสนาได้อย่างถูกต้อง	12
หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา	ข้อธรรมสำคัญในกรอบอริยสัจ 4 เป็นหลักสำคัญในการดำเนินชีวิตที่นำไปสู่ความพ้นทุกข์หรือหมดปัญหา ซึ่งชาวพุทธทุกคนควรมีจิตสำนึกในพุทธคุณ และปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาในการพัฒนาแก้ปัญหาของตนเองและครอบครัว	12
ศาสนสัมพันธ์	การปฏิบัติตนตามหลักธรรมทางศาสนาที่ตนนับถือในการดำรงชีวิตแบบพอเพียง ดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม และปฏิบัติตนต่อศาสนิกชนอื่นได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้ศาสนาอื่น ๆ และการกระทำของบุคคลที่เป็น	8

1.4 ศึกษาทฤษฎีหลักการและแนวคิดในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

โดยใช้เอกสารประกอบการสอน เทคนิคการสอนแบบ LT และเทคนิคการสอนแบบ STAD ที่จะนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1.5 จัดทำเอกสารประกอบการสอน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ปีที่ 1 จำนวน 13 เรื่อง ได้แก่

- เรื่องที่ 1 หน้าที่ชาวพุทธ
- เรื่องที่ 2 มารยาทชาวพุทธ
- เรื่องที่ 3 การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมต่อเพื่อนตามหลักพระพุทธศาสนา
- เรื่องที่ 4 วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา
- เรื่องที่ 5 การจัดโต๊ะหมู่บูชา
- เรื่องที่ 6 การกล่าวคำอาราธนาต่าง ๆ
- เรื่องที่ 7 พระรัตนตรัย
- เรื่องที่ 8 ชั้น 5 กรรม อบายมุข 6 สุข 2 คิหิสุข
- เรื่องที่ 9 ไตรสิกขา กรรมฐาน 2
- เรื่องที่ 10 หลักธรรม : ปธาน 4 โภคผล 3
- เรื่องที่ 11 มงคล : การไม่คบคนพาล การคบบัณฑิตการบูชาผู้ควรบูชา
- เรื่องที่ 12 ธรรมะกับสังคม
- เรื่องที่ 13 ตัวอย่างบุคคลที่เป็นแบบอย่างทางด้านศาสนสัมพันธ์

1.6 นำเอกสารประกอบการสอนที่เขียนเสร็จแล้วเสนอต่ออาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องของแผนการจัดกิจกรรม
ความสัมพันธ์ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม สื่อและการวัดผลประเมินผล
และนำมาปรับปรุงแก้ไข

1.7 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อ
ตรวจสอบความเหมาะสมอีกครั้งก่อนนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

1.8 นำเอกสารประกอบการสอน ที่แก้ไขเสร็จแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ
เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาความสอดคล้องระหว่าง สาระสำคัญ จุดประสงค์การ
เรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผล โดยใช้
เครื่องมือ ในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating
Scale) ตามวิธีของ ลิเคอร์ท (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 103)
เสนอผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วย

1.8.1 นางฉลดา ทองทิพย์ ตำแหน่ง ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนชุมพล
โพธิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21

1.8.2 นางกาญจนสุดา ไชยเพชร ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมพลโพธิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21

1.8.3 นางวรรณรัตน์ อินพินิจ ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมพลโพธิพิสัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21

1.8.4 นางนาตติยา อุ๋นหนองกุง ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 53 จังหวัดสกลนคร สำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ

1.8.5 นายจักรี ภูมิลี ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนนาสวรรค์พิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21

1.9 นำเอกสารประกอบการสอนมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนอ
ผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการประเมินความเหมาะสมและความสอดคล้องของผลการเรียนรู้ที่
คาดหวัง โดยใช้เครื่องมือ ในการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีของ ลิกเคอร์ต (Likert) ซึ่งมี 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด,
2545, หน้า 103)

เหมาะสมมากที่สุด	ให้คะแนน 5 คะแนน
เหมาะสมมาก	ให้คะแนน 4 คะแนน
เหมาะสมปานกลาง	ให้คะแนน 3 คะแนน
เหมาะสมน้อย	ให้คะแนน 2 คะแนน
เหมาะสมน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์การประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
พิจารณาให้คะแนนตามเกณฑ์ดังนี้

ระดับคะแนน	ระดับความคิดเห็น
4.51 – 5.00 คะแนน	เหมาะสมมากที่สุด
3.51 – 4.50 คะแนน	เหมาะสมมาก
2.51 – 3.50 คะแนน	เหมาะสมปานกลาง
1.51 – 2.50 คะแนน	เหมาะสมน้อย
1.00 – 1.50 คะแนน	เหมาะสมน้อยที่สุด

1.10 นำเอกสารประกอบการสอน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย ซึ่งไม่ได้เป็นนักเรียน
กลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 คน เพื่อหาข้อบกพร่องเกี่ยวกับด้านการใช้สำนวนภาษาเวลา

ปริมาณเนื้อหาและกิจกรรมการสอนในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์

1.11 นำเอกสารประกอบการสอนที่ปรับปรุงแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นชอบก่อนนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบสอบถามทักษะทางสังคม ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบสอบถามทักษะทางสังคมฉบับข้อความของ ดาราวรรณ กลุ่มเกลิ้ง (2546, หน้า 69 – 70) ซึ่งสร้างขึ้นตามแนวคิดเกี่ยวกับทักษะทางสังคมของ ริกจิโอ (Riggio, 1986 อ้างถึงใน นพรัตน์ นาชาสิงห์, 2551, หน้า 69) ซึ่งแบบสอบถามนี้มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 3 ระดับ โดยมีขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถามทักษะทางสังคม ดังนี้

2.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะทางสังคม สร้างแบบสอบถามทักษะทางสังคม จำนวน 70 ข้อ โดยแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิด 3 ระดับ

2.2 นำแบบสอบถามทักษะทางสังคมที่พิมพ์เสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.3 พิมพ์ข้อสอบถามทักษะทางสังคมทางการเรียนฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามทักษะทางสังคม

แบบสอบถามทักษะทางสังคมมีจำนวน 50 ข้อ คะแนนเต็ม 150 คะแนน กำหนดระบบคะแนนเป็น 3 ระดับ โดยอาศัยการพิจารณาจากระดับพฤติกรรมที่ปฏิบัติของนักเรียน (นพรัตน์ นาชาสิงห์, 2551, หน้า 72) ดังนี้

ระดับพฤติกรรม	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
จริง	ให้ 3 คะแนน	ให้ 1 คะแนน
จริงเป็นบางครั้ง	ให้ 2 คะแนน	ให้ 2 คะแนน
ไม่จริง	ให้ 1 คะแนน	ให้ 3 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของทักษะทางสังคม

ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การแปลความหมายแบบสอบถามทักษะทางสังคม โดยอาศัยการพิจารณาค่าคะแนนรวมที่ได้จากการตอบแบบสอบถามทักษะทางสังคม จำนวน 50 ข้อ (นพรัตน์ นาชาสิงห์, 2551, หน้า 72)

- 125.00 – 150.00 หมายถึง มีทักษะทางสังคมในระดับสูง
 75.00 – 124.99 หมายถึง มีทักษะทางสังคมในระดับปานกลาง
 50.00 – 74.99 หมายถึง มีทักษะทางสังคมในระดับต่ำ

3. แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออก

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรม จากหนังสือการวัดผลการศึกษาของ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, หน้า 65) เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ของ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 89 – 90)

3.2 สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออกโดยให้ครอบครัวค้นหาและจุดประสงค์ จำนวน 40 ข้อ เพื่อจะเลือกใช้จริง 30 ข้อ

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออก

ระดับพฤติกรรมกล้าแสดงออก	ระดับคะแนน
ทุกครั้ง	5
บ่อยครั้ง	4
บางครั้ง	3
นาน ๆ ครั้ง	2
แทบไม่เคย	1

เกณฑ์การแปลความหมายของแบบสังเกตพฤติกรรมกล้าแสดงออก

- 4.21 – 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกทุกครั้ง
 3.41 – 4.20 หมายถึง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกบ่อยครั้ง
 2.61 – 3.40 หมายถึง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกบางครั้ง
 1.81 – 2.60 หมายถึง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกนาน ๆ ครั้ง
 1.00 – 1.80 หมายถึง มีพฤติกรรมกล้าแสดงออกแทบไม่เคย

3.3 นำแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออกที่พิมพ์เสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) โดยการคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป เมื่อผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออก ที่ใช้ในการวิจัยมีค่าดัชนี ความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อ ตั้งแต่ 0.50 – 1.00 ทุกข้อ ข้อคำถามถึงจะใช้ใน แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมการกล้าแสดงออกได้ (สมบัติ ทำยเรือคำ, 2553, หน้า 100)

- ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์
การเรียนรู้
- ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์
การเรียนรู้
- ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์
การเรียนรู้

3.4 นำแบบสังเกตพฤติกรรมมารกกล้าแสดงออกมาแก้ไขตามคำแนะนำ
ของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งหมด
และนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวงศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21 จำนวน 20 คน รวม 70 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำ
คะแนนมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่าย และหาค่าความ
เชื่อมั่นของแบบสังเกตพฤติกรรมมารกกล้าแสดงออกทั้งฉบับ ตามวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน
(Kuder – Richardson) โดยใช้สูตร KR₂₀

3.5 พิมพ์แบบสังเกตพฤติกรรมมารกกล้าแสดงออกฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บ
ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชาพระพุทธศาสนา
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

4.1 ศึกษารายละเอียดของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และ
วัฒนธรรมและการวัดผลประเมินผลตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
(กระทรวงศึกษาธิการ, 2553, หน้า 104) และศึกษาเนื้อหาและจุดประสงค์จากแผนการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการใช้เอกสารประกอบการสอนร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT
และการเรียนรู้แบบ STAD

4.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบทดสอบชนิดเลือกตอบ จากหนังสือการวัดผล
การศึกษาของ (สมนึก ภัททิยธนี, 2553, หน้า 63) การวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูล
ของ (ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, 2552, หน้า 67) เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้ของ (ล้วน สายยศ
และอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 89 – 90)

4.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์แบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือกจำนวน 80 ข้อ เพื่อจะเลือกใช้จริง 40 ข้อ ประเมินค่าโดยการตรวจคำตอบตอบถูกให้ 1 คะแนนตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือกให้ 0 คะแนน

4.4 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่พิมพ์เสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้

4.5 ปรับปรุงแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามอาจารย์ที่ปรึกษาแนะนำแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ความชัดเจนของคำถามและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ (สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2553, หน้า 100)

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นวัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่วัดตามจุดประสงค์การเรียนรู้

4.6 คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ .50 – 1.00

4.7 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจำนวน 40 ข้อไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ทั้งหมดและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนหนองหลวงศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21 จำนวน 20 คน รวม 70 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแล้วนำคะแนนมาวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนกและค่าความยากง่ายของแบบทดสอบ

4.8 นำกระดาษคำตอบที่นักเรียนตอบมาตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ถูกให้ 1 คะแนนข้อที่ตอบผิดหรือไม่ตอบหรือตอบเกินกว่า 1 ตัวเลือกให้ 0 คะแนน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบเป็นรายข้อ ใช้วิธีวิเคราะห์ข้อสอบแบบอิงเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 90 – 92) เกณฑ์ค่าความ

ยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 0.08 ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 ถึง 1.00 คัดเลือกข้อสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เข้าเกณฑ์จำนวน 40 ข้อ และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ ทั้งฉบับ ตามวิธีของคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson) โดยใช้สูตร KR_{20}

4.9 พิมพ์แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนฉบับจริงเพื่อนำไปเก็บ ข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

5. แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ (กรมสุขภาพจิต, 2546, หน้า 25 – 27)

ผู้วิจัยได้นำแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต พ.ศ.2546 (สำหรับวัยรุ่น อายุ 12 – 17 ปี) ไปใช้ โดยได้ดำเนินการดังนี้

5.1 ศึกษาความเหมาะสมของแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์กับวัย ของนักเรียนจาก เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตัวอย่างแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์

5.2 แบบวัดความฉลาดทางอารมณ์ของกรมสุขภาพจิต พ.ศ.2546 จำนวน 52 ข้อ ประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

5.2.1 ดี

5.2.1.1 ด้านควบคุมตนเอง จำนวน 6 ข้อ

5.2.1.2 ด้านเห็นใจผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ

5.2.1.3 ด้านรับผิดชอบ จำนวน 6 ข้อ

5.2.2 เก่ง

5.2.2.1 ด้านมีแรงจูงใจ จำนวน 6 ข้อ

5.2.2.2 ด้านตัดสินใจและแก้ปัญหา จำนวน 6 ข้อ

5.2.2.3 ด้านสัมพันธ์ภาพกับผู้อื่น จำนวน 6 ข้อ

5.2.3 มีสุข

5.2.3.1 ด้านภูมิใจในตนเอง จำนวน 4 ข้อ

5.2.3.2 ด้านพึงพอใจในชีวิต จำนวน 6 ข้อ

5.2.3.3 ด้านสุขสงบทางใจ จำนวน 6 ข้อ

5.3 เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา ปรับปรุงและแก้ไขตาม คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) แบบ One Groups Pretest Posttest Design (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ, 2539, หน้า 248 – 249) ดังตาราง 5

ตาราง 5 รูปแบบการวิจัยแบบ One Groups Pretest Posttest Design กลุ่มเดียว ทดสอบ ก่อนและหลัง

การทดสอบก่อนการทดลอง	ตัวแปรทดลอง	การทดสอบหลังการทดลอง
T ₁	X	T ₂

T₁ คือ การสอบก่อนที่จะทำการทดลอง (Pretest)

X คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการสอนร่วมกับ การเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD

T₂ คือ การทดสอบหลังจากที่จัดกระทำทำการทดลอง (Posttest)

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองและเก็บ รวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ติดต่อขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยและ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จากโครงการจัดตั้งบัณฑิต วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ส่งถึงผู้อำนวยการโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 27 จังหวัดหนองคาย อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคายและโรงเรียนหนองหลวงศึกษา อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองคาย เขต 21 เพื่อขออนุญาตดำเนินการทดลอง

2. ทำการทดสอบก่อนเรียนด้วยแบบสอบถามมีทักษะทางสังคม แบบสังเกต พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หน้าที่

ชาวพุทธและมารยาทชาวพุทธ วันสำคัญทางพระพุทธศาสนาและ หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาและศาสนสัมพันธ์ รายวิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง

3. จัดกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองออกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ กลุ่มที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) โดยใช้แบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์
4. ดำเนินการทดลองให้กับกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับเทคนิคการสอนแบบ LT และเทคนิคการสอนแบบ STAD สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่วางแผนไว้ครั้งละ 1 ชั่วโมง
5. นำแบบสอบถามทักษะทางสังคมและแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD สำหรับนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาเก็บข้อมูลเพื่อนำไปวิเคราะห์ต่อไป
6. เปรียบเทียบความมีทักษะทางสังคมระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
7. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน
8. นำข้อมูลพฤติกรรมการกล้าแสดงออก รายวิชาพระพุทธศาสนา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มาวิเคราะห์พฤติกรรมการกล้าแสดงออกหลังการทดลอง
9. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างความมีทักษะทางสังคม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนระหว่างนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. หาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนา ร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD เพื่อเสริมสร้างทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ตั้งไว้ 80/80 โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

2. เปรียบเทียบทักษะทางสังคมของนักเรียน ที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ t-test (Dependent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

3. เปรียบเทียบพฤติกรรมการกล้าแสดงออกของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ t-test (Dependent Samples) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3

4. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD ระหว่างก่อนและหลังเรียนโดยใช้ t-test (Dependent Sample) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4

5. เปรียบเทียบทักษะทางสังคม พฤติกรรมการกล้าแสดงออก และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความฉลาดทางอารมณ์แตกต่างกัน (สูง ปานกลาง และต่ำ) เมื่อเรียนด้วยเอกสารประกอบการสอนรายวิชาพระพุทธศาสนาร่วมกับการเรียนรู้แบบ LT และการเรียนรู้แบบ STAD โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนพหุร่วมทางเดียว (One – Way MANOVA) และความแปรปรวนทางเดียว (One – Way ANOVA) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ (Percentage) คำนวณจากสูตร ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 122)

$$P = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ p แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 123 - 124)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดในกลุ่ม

N แทน จำนวนคะแนนในกลุ่มตัวอย่าง

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 126)

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum x^2$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังสอง

$(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งสองยกกำลังสอง

N แทน จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบวัดการคิดวิเคราะห์ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ประเมินความสอดคล้องจากสูตรการหาดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ของผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีของโรเนลลี และแสมเบลตัน คำนวณจากสูตร (สมบัติ ทำยเรือดำ, 2551, หน้า 96)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม

$\sum R$ แทน ผลรวมของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 หาค่าความยาก (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คำนวณจากสูตร (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 97 - 98)

ค่าความยาก (p)

$$p = \frac{R_u + R_l}{2f}$$

ค่าอำนาจจำแนก (r)

$$r = \frac{R_u - R_l}{f}$$

เมื่อ p แทน ระดับความยาก

r แทน ค่าอำนาจจำแนก

R_u แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงที่ตอบข้อนั้นถูก

R_l แทน จำนวนคนในกลุ่มต่ำที่ตอบข้อนั้นถูก

f แทน จำนวนคนในกลุ่มสูงหรือกลุ่มต่ำซึ่งเท่ากัน

2.3 ความเที่ยงตรง หรือ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder- Richardson) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 85) ดังนี้

$$KR - 20 \text{ หรือ } r_{tt} = \frac{K}{K - 1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

เมื่อ r_{tt} แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

K แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของคนทำถูกในแต่ละข้อ (R/N)

R แทน จำนวนผู้ที่ตอบถูกในข้อนั้น

N แทน จำนวนผู้สอบ

q แทน สัดส่วนของคนทำผิดในแต่ละข้อ = 1 - p

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ